FONS JUTJAT MUNICIPAL DE GRANOLLERS. DESCRIPCIÓ

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència	CAT AMGr 06 43
Nivell de descripció	Fons
Títol	Jutjat Municipal de Granollers
Dates	1870–1936
Volum i suport	18,3 metres. 183 unitats d'instal·lació normalitzades; paper.

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

Jutjat Municipal de Granollers

Història del productor

Els jutjats municipals es creen per la Llei orgànica del poder judicial, de 15 de setembre de 1870, que institueix la seva existència a tots els municipis en substitució dels jutjats de pau, assumint-ne les funcions i amb dependència directa del jutjat de primera instància del partit corresponent. L'antic Jutjat de Pau de Granollers, doncs, passà a ser el Jutjat Municipal de Granollers.

La Llei de justícia municipal, de 5 d'agost de 1907, va atorgar un perfil definitiu a aquestes institucions. A cada terme municipal, s'establia un jutjat constituït per un jutge, un fiscal i un secretari, al costat del qual actuaria un Tribunal Municipal format per un jutge i dos adjunts. Tant jutjats com tribunals municipals, funcionaven simultàniament, encara que tenien competència exclusiva sobre la decisió dels litigis. Aquesta situació es va mantenir fins al 1923, quan es van suprimir els tribunals, desapareixent la figura dels jutges adjunts, i els jutjats van assumir les seves competències.

Tenien atribucions en actes de conciliació, judicis verbals civils, judicis de desnonament, judicis de faltes, diligències prèvies sobre delictes comesos a la seva jurisdicció fins a la intervenció del jutge d'instrucció, execució de sentències i resolucions, exercici de les comissions auxiliadores dels jutjats de primera instància i instrucció, assumptes de jurisdicció voluntària, tasques de registre civil en el terme municipal corresponent i diligències prèvies d'inscripció possessòria de finques en el registre de la propietat del partit.

A partir de la Llei de bases, de 19 de juliol de 1944, es van crear els jutjats comarcals, amb les mateixes atribucions que els municipals, a les capitals de comarca, i van entrar en funcionament amb l'Ordre de 24 de març de 1945. Es van mantenir els jutjats municipals a les capitals de província i als municipis de més de 20.000 habitants.

El 1944, es creà el **Jutjat Comarcal de Granollers**, que va desenvolupar les competències al terme municipal, capital de comarca, i tenia les funcions d'inspecció dels jutjats de pau. Aquests jutjats depenien del jutjat de primera instància i instrucció corresponent i ambdós tenien competències d'àmbit civil, penal i governatiu.

L'any 1966, es va revisar la Llei d'enjudiciament criminal i un any després es van modificar articles d'aquesta llei i del Codi Penal. Aquesta reforma va sostreure, dels jutjats de pau, un gran nombre de faltes, que passaren als jutjats municipals i comarcals.

La Llei orgànica de la justícia 42/1974 va unificar els jutjats municipals i comarcals en jutjats de districte, però la transformació va influenciar en l'àmbit orgànic i no en el competencial. Segons el Reial decret 2.104/1977, es crearen els Jutjats de Districte Núm. 1 i Núm. 2 de Granollers. El primer, entrà en funcionament l'1 de setembre de 1977, i el segon, l'1 de maig de 1978, per mitjà de l'Ordre de 21 de desembre de 1977. El Jutjat Comarcal de Granollers va esdevenir **Jutjat de Districte Núm. 1 de Granollers**.

Amb la Llei orgànica del poder judicial (LOPJ) 6/1985, d'1 de juliol, i la posterior Llei de demarcació i planta judicial 38/1988, de 28 de desembre, es crearen els jutjats de primera instància i instrucció i els jutjats d'instrucció. Els jutjats de primera instància i instrucció foren els encarregats de la jurisdicció civil i penal i els jutjats d'instrucció de la jurisdicció, únicament de la penal. L'Ordre de 22 de novembre de 1989 va assignar els diferents jutjats a les demarcacions. El 28 de desembre del mateix any, entraren en funcionament. El Jutjat de Districte Núm. 1, que era el titular de la documentació del Jutjat Municipal, passà a denominar-se **Jutjat de Primera Instància i Instrucció Núm. 5.**

Amb l'aplicació del Reial decret 458/2002, de 24 de maig, el Jutjat de Primera Instància i Instrucció Núm. 5 va esdevenir **Jutjat de Primera Instància Núm. 5**. i passà a realitzar tasques només d'àmbit civil.

El registre civil s'organitzà des dels ajuntaments, entre els anys 1840 i 1870. El model actual de registre civil, implantat el 1870 (Llei de 17 de juny de 1870) el deixa en mans dels jutjats.

Història arxivística

El Jutjat Municipal de Granollers ocupava les dependències que li cedia l'Ajuntament. Sabem que una d'aquestes ubicacions era a l'actual plaça de la Corona (en aquell temps, plaça *del Caudillo*).

Es desconeix perquè la major part de la documentació, tant del jutjat municipal com la que havia heretat del Jutjat de Pau de Granollers i la dels jutjats de Palou, va anar a parar a mans de l'Hemeroteca Municipal i es va instal·lar en un dipòsit situat a les naus de l'antiga fàbrica Roca Umbert de Granollers. També desconeixem perquè part de la documentació de l'antic Jutjat Municipal va quedar dins d'aquest dipòsit i una altra, es va traslladar a la seu del Jutjat Municipal.

Quan, l'any 2002, l'Arxiu Municipal de Granollers (AMGr) se'n va fer càrrec, la documentació estava dins de capses ordenades per anys, sense diferenciar-ne l'òrgan productor ni les tipologies. El 2005, es traslladà a un dipòsit en condicions i, el 2006, es portà a terme un procés de neteja i desinfecció.

L'any 2009, finalitzà la primera fase de classificació i instal·lació i es va confeccionar un *inventari somer* que va permetre posar-lo a disposició de les persones usuàries. En aquesta intervenció, la documentació ingressada inicialment sota la denominació de Fons Judicials (2002), es va separar per òrgan productor. Així, es van constituir els 4 fons actuals: Fons Jutjat de Pau de Granollers, Fons Jutjat Municipal de Granollers, Fons Jutjat de Pau de Palou i Fons Jutjat Municipal de Palou.

En aquesta darrera intervenció, l'any 2013, es va fer la descripció de la documentació a nivell d'unitat documental composta i, la instal·lació en materials de conservació.

Dades sobre l'ingrés

Ingressa a l'Arxiu Municipal de Granollers l'any 2002.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

En aquest fons, la documentació més abundant és d'expedients verbals civils i verbals de faltes, desnonaments, actes de conciliació i registre civil.

També hi ha alguns documents estadístics, emancipacions, actes de constitució de la junta de jurats i caps de família i consells de família.

Les sèries més completes en la jurisdicció civil són actes de conciliació (1872-1935), judicis verbals civils (1871-1935) i verbals de desnonament (1877-1936). En matèria penal, els expedients verbals de faltes, de 1870 a 1935.

De la documentació del Registre Civil, destaquen els expedients de matrimonis, defuncions, naixements i avortaments, entre 1870 i 1936.

Sistema d'organització

El fons d'un òrgan judicial es divideix segons les diferents funcions i competències atribuïdes perquè són aspectes més permanents que no pas l'organització de l'Administració de justícia. Així doncs, la documentació s'organitza segons un quadre de classificació funcional.

La documentació del Fons del Jutjat Municipal de Granollers ha estat classificada en aquestes seccions: Registre civil, Matèria civil, Matèria penal, Matèria governativa i Administració interna.

Informació sobre avaluació i tria

No s'ha fet cap tria de documentació.

Increments

Fons tancat.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

La seva accessibilitat (al marge del cas concret del Registre Civil, que es regeix per la Llei de 1957 i Reglament de 1958) està regulada pels articles 7 i 12 del RD 937/2003, de 18 de juliol, de modernització dels arxius judicials, en plena coincidència amb els criteris establerts per l'article 57.c de la Llei 16/1985 del patrimoni històric espanyol i de l'art. 36.1 de la Llei 10/2001 d'arxius i documents i respectant la Llei de protecció de dades de caràcter personal (15/1999) i la resta de la normativa vigent. En aquest sentit, el lliure accés s'assoleix, com a principi general, d'acord amb el compliment dels 50 anys antiguitat des de la data dels documents o la superació del termini de 25 anys d'ençà de la mort dels afectats. En defecte del coneixement de la data de mort dels afectats, regeix com a principi general el termini de restricció d'accés a la documentació judicial, segons consta en els articles 7 i 12 del Reial decret 937/2003, de 18 de juliol, de modernització dels arxius judicials.

Pel que fa a l'ús de les dades obtingudes, cal advertir que, en virtut de l'art. 4 de la Llei orgànica 1/1982, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, mentre no hagin transcorregut 80 anys des de la mort de les persones afectades, és possible exercir, en la seva defensa, accions de protecció civil de l'honor, la intimitat i la imatge.

L'accés és lliure. Sempre tenint en compte que, mentre no hagin transcorregut 80 anys des de la mort de les persones afectades, és possible exercir, en la seva defensa, accions de protecció civil de l'honor, la intimitat i la imatge en virtut de l'art. 4 de la Llei orgànica 1/1982 i de la Llei de protecció de dades de caràcter personal (15/1999).

Condicions de reproducció

Pel que fa a la seva reproducció i possible divulgació, cal tenir en compte també les següents consideracions.

Les dades personals referents a ideologia, creences, religió, afiliació sindical, origen racial, vida sexual, salut i infraccions penals i administratives són dades qualificades com a "especialment protegides" d'acord amb l'art. 7 de la Llei 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal.

L'article 4.2 d'aquesta llei limita tot tractament posterior de dades personals, al marge del motiu pel qual foren originàriament reunides, a finalitats històriques, estadístiques o científiques.

Caldria ometre les dades personals susceptibles de col·lisió amb els drets referits a l'anterior paràgraf, així com les que puguin esdevenir contràries a la protecció civil de l'honor, la intimitat i la pròpia imatge, llevat que la seva menció resti justificada per la prevalença objectiva d'un interès històric, científic o cultural rellevant, segons preceptua l'art. 8.1 de la citada Llei orgànica 1/1982. Altrament, cal tenir en compte que, en virtut de l'art. 4 d'aquesta llei, mentre no hagin transcorregut 80 anys des de la mort de les persones afectades, és possible exercir, en la seva defensa, accions legals de protecció civil d'aquest drets.

Llengües i escriptures dels documents

Català i castellà. La majoria de documents són manuscrits, alguns, de difícil comprensió pel tipus de lletra. També hi ha documents mecanografiats. En algunes actes de matrimonis i naixements, hi ha paràgrafs en llatí.

Característiques físiques i requeriments tècnics

Bon estat de conservació a excepció d'alguns expedients amb fongs que han estat sotmesos a una neteja i desinfecció química.

Instruments de descripció

Fitxa de fons i catàleg que agrupa la descripció dels documents dels quatre fons judicials que custodia l'Arxiu; aquest catàleg presenta els documents segons el quadre de classificació i per cronologia.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Documentació relacionada

El fons està relacionat amb el del Jutjat de Pau de Granollers, l'òrgan que el precedí.

Bibliografia

Norma per a l'elaboració del quadre de classificació dels fons dels jutjats municipals, de pau, comarcals i de districte. Barcelona, 1999. Generalitat de Catalunya. Servei d'arxius. Departament de Cultura.

BORRALLO LLAURADÓ, S**.** *El fons del Jutjat de Primera Instància Núm. 4 de Tarragona. Sèrie Civil (Anys 1926-1989).* Instrument de descripció de la transferència de l'Arxiu central dels jutjats de Tarragona a l'Arxiu Històric de Tarragona (2004-2006). Tarragona, 2007.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data

Ariadna Selva, desembre 2009; Rosa Sánchez, 2013.

Fonts Per informar sobre el sistema d'organització i les condicions d'accés i reproducció, s'han utilitzat les obres citades a la bibliografia.

Regles o convencions *Norma de Descripció Arxivística de Catalunya* (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxiu i Associació d'Arxivers de Catalunya, maig de 2006.

Per accedir als documents, adreceu-vos a l'Arxiu Municipal de Granollers, al carrer de Sant Josep, 7.

L'accés als documents el podeu fer dins l'horari d'atenció al públic.